

Aanvullende maatregelen voor acceptabel brandrisico

Brandverzekering voorlopig ook zonder brandvertragend doek

Ook na 1 januari 2017 verzekeren Interpolis en Avéro Achmea nog het brandrisico van glastuinbouwbedrijven zonder brandvertragende schermdoeken. Deze tegemoetkoming aan hun klanten is half november vorig jaar tot stand gekomen na constructief overleg met de glastuinbouwsector en de banken, toen bleek dat het niet haalbaar was om alle brandbare schermdoeken voor deze datum te vervangen. Voorwaarde die daar tegenover staat is dat de sector zorgt voor de beperking van het risico op het ontstaan van brand in de kas. De verplichting van brandvertragende doeken blijft wel bestaan bij vervanging en nieuwbouw.

Tussen 2000 en 2010 – met name in 2008 en 2009 – waren er nogal wat branden met forse schade, waarbij de aanwezigheid van schermdoeken een rol speelde. Een groep van verzekeraars en fabrikanten van schermdoek is in 2009 om de tafel gaan zitten om te bekijken

wat nu acceptabel is qua brandbaarheid. Daaruit ontstond de NTA 8825 norm, waarin vastligt wat de brandbaarheid van doeken mag zijn, plus een protocol op de test van deze doeken. Vervolgens hebben Interpolis en Avéro Achmea in 2010 besloten dat telers bij nieuwbouw en vervanging moeten kiezen voor een brandvertragend doek en dat ze na 1 januari 2017 al hun doeken moeten hebben vervangen door brandvertragende doeken.

Stagnatie vervanging

Dit leek een redelijke oplossing. In de praktijk bleek de ‘natuurlijke’ vervanging van doeken echter veel langzamer te verlopen. De nieuwbouw is sinds 2008-2009 flink afgenomen. In plaats van de jaarlijkse vervanging van 400 à 500 ha was deze in de afgelopen jaren minder dan 100 ha. Verder zijn de doekvervangingen vertraagd.

“Doeken kosten geld. Telers zeggen: ‘mijn doeken voldoen nog. Waarom zou ik ze vervangen als ik geen geld heb?’ De landelijke commissie Chrysant gaf aan dat het niet

verantwoordelijk is om zo te handelen”, schetst Jaap Breugem, directievoorzitter van Rabobank Bommelerwaard. Hij voorzag problemen als de verzekeraar zou besluiten om bedrijven zonder brandvertragend doek na de peildatum niet te verzekeren. Voor zowel de ondernemer als de financierende bank is het belangrijk dat de bedrijven verzekerd blijven.

Inventarisatie

Breugem begon daarop met een inventarisatie van de status van de klanten in het eigen gebied, hun planning tot 2017 en een inschatting van de financierbaarheid. Hij heeft dit voor al zijn klanten in de Bommelerwaard gedaan. Er zijn ongeveer 330 tuinbouwondernemers in deze regio waarvan circa 150 chrysantentelers. Hieruit bleek dat een zeer beperkt deel (15%) van de kassen voor 2017 zou worden vervangen door nieuwbouw.

“Voor het merendeel van de glastuinbouwbedrijven vormt extra, tussentijdse financiering van brandvertragende doeken een probleem. Vervolgens hebben we ook in andere regio’s, het Westland en Midden Zuid-Holland, dezelfde inventarisatie gedaan. De situatie bleek landelijk vergelijkbaar. Als Interpolis hun oorspronkelijke eis zou handhaven, zou de sector in een lastige positie terecht komen.”

Naast de inventarisatie waren volgens Breugem ook de gesprekken belangrijk. “Veel ondernemers schuiven vervanging voor zich uit. Door de gesprekken is de aandacht voor vervanging naar brandvertragende doeken van onbewust naar bewust gegaan.”

Kapitaalsvernietiging

Het probleem speelt met name bij de chrysantentelers en andere teelten die verduisteringsdoeken gebruiken. Grote glasgroentetelers hebben energiedoeken die goedkoper zijn, circa tien jaar meegaan en dus eerder aan vervanging toe zijn.

Verduisteringsdoeken gaan een heel kasleven mee. “Na tien jaar gebruik zie je nog geen kwaliteitsveranderingen van het doek. Een vervanging levert ook geen betere kwaliteit chrysant op. De doeken vervangen

Jaap Breugem (links), Willem Snoeker (midden) en David van Tuijl zijn alledrie blij met de tussentijdse oplossing waardoor verzekeren tegen brandschade mogelijk blijft.

betekent in de chrysantenteelt dan ook kapitaalsvernietiging. Het is een desinvestering van 7 tot 10 euro per vierkante meter. En zeker in deze tijd is het voor ondernemingen belangrijk om wat financieel vermogen op te kunnen bouwen”, zegt chrysantenteler David van Tuijl, voorzitter van de landelijke gewascommissie Chrysant van LTO Glaskracht.

Bovendien waren de chrysantentelers het er niet mee eens dat de verzekeraar de ‘spelregels’ van verzekeraarbaarheid verandert. De chrysantenteler liep daar ook in zijn eigen bedrijfssituatie tegenaan. David en zijn broer Rochus van Tuijl bouwden in fasen nieuw: in 2005, 2008 en 2014, tot de huidige 15 ha. “Een dik jaar na de nieuwbouw in 2008 kregen we te horen, dat we in 2017 de verduisteringsdoeken zouden moeten vervangen. We voelden ons in een hoek gedreven. Er ontstond een patstelling. We kunnen in onze beleving niets veranderen. Ons nieuwste bedrijf hebben we daarom zelfs elders verzekerd, omdat daar de voorwaarden niet tussentijds zijn aangepast. Maar door deze oplossing heeft de verzekeraar laten zien met de sector mee te denken.”

Goede driehoeksverhouding

In overleg met de sector ging Willem Snoeker, sectormanager plantaardig van Interpolis, op zoek naar alternatieven. “Brand is in de glastuinbouwsector een te groot risico geworden. We hadden kunnen kiezen om de premie te verhogen, maar dit verbetert de bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf niet. Daarom zijn we op zoek gegaan naar alternatieven. Impregneren van de doeken is duur en het is maar de vraag hoe zich dit op langere termijn houdt. Een brandalarmstelsel is kostbaar en de werking op de lange termijn in een warme, vochtige kas is onzeker. En ook de keuring van de elektra om brand door kortsluiting te voorkomen, lijkt niet de ideale oplossing op de lange termijn”, is zijn conclusie over de zoektocht.

De verzekeraar besloot na onderling overleg alsnog te kiezen voor een alternatief

David van Tuijl: “Verduisteringsdoeken gaan een heel kasleven mee. Het vervangen van de doeken betekent voor chrysantentelers een desinvestering van 7 tot 10 euro per vierkante meter. Op die extra kosten zitten wij niet te wachten.”

om het ‘ontsteken’ van een schermdoek te voorkomen: een specifieke keuring van de elektrische installaties en een controlemeting van de belichting. Uiteraard is het de bedoeling dat de ondernemer de geconstateerde gebreken uit deze keuringen herstelt. “Hiermee verruimen we de vervangingsplicht naar brandvertragende doeken en komen hiermee tegemoet aan de glastuinbouwsector”, geeft de sectormanager aan.

Positief eindresultaat

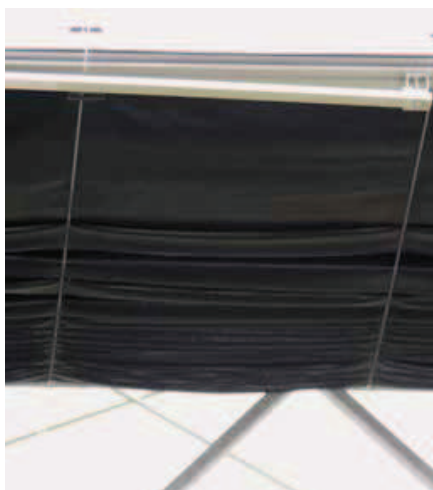
Snoeker: “De overbrugging is tot stand gekomen na een goed en constructief overleg. Wij bieden meer ruimte. We geven de ondernemers de kans om via de tijdelijke regeling de brandmogelijkheid in de kas te verkleinen tot een aanvaardbaar risico. De ondernemer is en blijft verantwoordelijk op het eigen bedrijf. Er staat nog steeds in de polis dat de keuze na vervanging en nieuwbouw moet vallen op brandvertragende doeken.”

De landelijke commissie Chrysant is positief over deze oplossing, waarbij beide partijen een stap hebben gezet. “Van de telers is 99 procent gelukkig met deze oplossing”, verwoordt van Tuijl de stemming.

Tussen nu en 2017 moeten de ondernemers aan de slag om hun installaties en belichting door een deskundig bedrijf te laten toetsen en zo nodig aan te passen.

Samenvatting

Ook na 1 januari 2017 dekken verzekeraars nog het brandrisico van glastuinbouwbedrijven zonder brandvertragende schermdoeken. Deze tegemoetkoming kwam tot stand na overleg tussen verzekeraars, de landelijke chrysantcommissie en de bank, toen bleek dat het niet haalbaar was om alle brandbare schermdoeken tijdig te vervangen. Voorwaarde is wel dat de glastuinbouwsector zorgt voor brandbeperking in de kas door het uit laten voeren van een specifieke keuring van de elektrische installaties en belichting en herstel van de gebreken. Brandvertragende doeken blijven wel verplicht bij vervanging en nieuwbouw.

Brandwerende verduisteringsdoeken zijn verplicht bij vervanging of nieuwbouw.